

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“Св. Кл. Охридски”
1504, София
бул. “Цар Освободител” № 15
тел: 93 08 200
факс: 946 02 55

SOFIA UNIVERSITY
“St. KLIMENT OHRIDSKI”
Sofia, Bulgaria
blvd. “Tzar Osvoboditel” 15
Tel. +359 2 846 71 38;
+359 2 93 08 364
Fax: +359 2 946 02 55

ДО
Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО, НАУКАТА И
ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
МЛАДЕЖТА И СПОРТА
В ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2012 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Изказвам благодарност за предоставената на висшите училища възможност да дадат становище по проекта за Закон за държавния бюджет на Република България за 2012 г.

Напълно съзнавам ограничената финансова рамка, която трудно ще позволи съществени промени с оглед да се задържи стабилна ситуацията в страната. Но струва ми се, че задача на един бюджет е не само да ограничава всички по-равно, а да набелязва и приоритетни области, които с развитието си да тласнат развитието на цялото общество.

Отчитам факта, че при определянето на разходите по бюджетите за 2012 г. е следван принципът на приоритетно финансиране на основните социални отговорности на държавата и равнопоставеност между отделните бюджети в условията на финансови ограничения. Бюджетната политика е фокусирана към осъществяване на засилен контрол върху разходите, размера на бюджетния дефицит и свързаните с това структурни реформи.

Въпреки това, обръщам внимание на следното:

Академичната общност на Софийския университет “Св. Климент Охридски” е силно разтревожена от негативните процеси във висшето образование и науката, които водят до драстично понижаване на качеството на образованието и имат дългосрочен и необратим ефект за бъдещето на страната.

Липсва утвърдена държавна политика за реформиране на висшето образование и науката, което води до намаляване на влиянието и потенциала на водещите университети и научни центрове в страната.

Недостатъчното финансиране на висшите училища, в частност на Софийския университет, е в разрез с поетите ангажименти от България в областта на образованието и със Стратегия „Европа 2020“:

- Правителството да включи в бюджета на Република България за 2012 г. средства за висше образование и наука в съответствие с европейските стандарти.
- Промяната на бюджетната рамка да бъде в съответствие с отговорностите на институцията и качеството на обучението.
- Да се определи адекватна държавна субсидия за издръжката на студент въз основа на реалните разходи за обучение, което да осигури качеството на образователния процес.
- Правителството в сътрудничество с висшите училища и БАН да разработи национален план за общество на знанието в България, т. е. план за действие за развитие на висшето образование, науката и технологиите.
- Този план трябва да отразява стратегическите цели, приоритети и направления в съответствие с образователната политика на Европейския съюз.

* * *

Традиционно висшите училища насочват своята изследователска и развойна дейност към фундаменталните научни изследвания. Тази дейност е изправена пред редица проблеми. Ограничените средства за научни изследвания, остарялата материална база и затрудненото снабдяване със специализирана литература и информация са само част от тях. Необходими са програми с осигурено финансиране за обновяване на научната инфраструктура в университетите (лаборатории, информационни системи и др.), разширяване на контактите и връзките между български и чужди висши училища, търсене на нови възможности за развитие на научната дейност.

С предложените трансфери в приложението към проекта на Закон се нарушава изискването на чл. 91, ал. 3 от ЗВО, средствата за научна дейност да са определени в размер не по-малко от 10 на сто спрямо издръжката на обучението.

Това може и да не е толкова важно за някой по-малък университет, но за Софийския университет, който дава около 60 % от университетската научна продукция в страната, е пагубно. Тези средства трябва да покрият както проектното финансиране на научноизследователската дейност, така и изпълнението на договорите с чуждестранни висши училища.

На пръв поглед сме поставени в по-добро положение при субсидията за издаване на учебници и научни трудове, но да не забравяме, че тя покрива не повече от 10% от бюджета на **Университетско издателство**, което сега е третото по големина в страната и по определение издава книги, които не са печеливши.

В потвърждение на Лисабонската стратегия за поддържане на важни центрове за научни изследвания във всички страни членки на Европейския съюз и за утвърждаване на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ като изследователски университет с национално значение, който трябва да прерасне в регионален център на научни изследвания и прилагане на най-новите тенденции в развитието на висшето образование, отчитайки факта, че научноизследователските университети трябва да се финансират приоритетно, считам, че би било редно предоставянето на държавната субсидия за научноизследователска дейност да е съобразено с резултатите от дейността и измерими количествени и качествени показатели в тази област.

В предложените трансфери не е залегнало **финансиране на специфични за Софийския университет дейности**, които никое друго висше училище в страната не извършва и които в немалка степен дават лицето на българското висше образование:

Университетът поддържа известен брой **специалности**, които никое друго висше училище не желае с оглед на това, че те изначално са губещи. Това се прави в интерес на обществото, но финансовите ни загуби са огромни. Само като пример - годишните приходи за арабистика са 200 хил. лв, а разходите за заплати - 1100 хил.; за арменска филология съответно 29 хил. и 700 хил. лв.; за индология 65 хил. и 715 хил. лв. Общо за 13 подобни специалности - някои от тях сред най-престижните в Европа се обучават към 800 студенти, приходите са по-малко от милион и половина лева, а разходите само за заплати са 10 мил. лв.

Отделно само от намалените или несъществуващи такси за студенти с различен статут Университетът губи над един милион лева годишно. В момента при нас се обучава най-голям брой студенти от тези групи в България. Предлагаме да се набележат малки специалности с приоритетно завишено финансиране.

Необходима е ясна държавна политика в областта на публичното образование. В кой частен университет се подготвят учителите на публичното начално и средно образование? В кой частен университет се преподават фундаменталните научни дисциплини като чиста математика, физика, химия, биология, история и т.н. Фундаменталните дисциплини са в основата на всички останали приложни и търсени от пазара специалности, но тежестта на тяхното преподаване и развитие е оставена на държавните университети. Тези университети и най-вече Софийският университет са поели функцията да провеждат **държавната политика в областта на публичното образование, без държавата да ги подкрепя в това им усилие.**

В този контекст за всички е ясно защо имаме т. н. „губещи факултети” (факултети и специалности, които имат повече разходи, отколкото приходи). Вместо да се гордеем, че тези факултети осигуряват голямата част от научната продукция на университета и страната, че публикациите на техните преподаватели в чужбина допринасят за това, България да не изчезне от картата на световната наука, ние сме притеснени как да преразпределяме средства от „по-печеливши” факултети към тях. Не само в България, но и в Европа и САЩ е много малък броя на студентите, които записват природни и математически науки. Но в тази региони държавите са предприели сериозни мерки – стотици стипендии за такива студенти; високи държавни субсидии за издръжката на тези скъпи специалности и т. н. В България обаче издръжката (под формата на субсидия за 1 студент по физика, химия, биология, математика и др.) е просто мизерна. Затова от таксите на студентите по право и някои и други временно престижни специалности, Софийският университет провежда държавната политика като издържа преподаването и научните изследвания в природо-математическите науки. Затова и преподавателите от другите факултети се чувстват ощетени; затова и заплащането на различните категории преподаватели в СУ е срамно по-ниско от това в някои частни и дори по-малки държавни университети. Затова и част от нашите преподаватели са принудени да си докарват допълнителен доход от преподаване в тези други университети, които не провеждат държавната политика в областта на фундаменталните природо-математически науки.

Остава ни надеждата, че българските правителства самостоятелно или под натиска на изискванията на ЕС за развитието на науката и образованието ще осъзнаят тази ситуация и ще намерят решение за нея.

Софийският университет е единственият, дори между комплексните университети, който има възможност да се превърне в „пълен” университет, т. е. да

обучава в специалности от всички научни области. Ние се стремим към това и възстановяването на Медицинския факултет беше крачка в тази посока. Нуждаем се от помощта на държавата, за да постигнем целта си. Чрез реструктуриране на системата на висшите училища например е възможно в Софийския университет да се допълнят специалности в областта на ветеринарната медицина, аграрните науки, хранително-вкусовата промишленост и др.

Трябва да се има предвид и фактът, че обучението на един студент от по-квалифицирани преподаватели, от повече професори е относително по-скъпо в сравнение със същото обучение от един асистент. Нещо повече, обучението на един студент **в сгради, които са паметници на културата**, също е относително по-скъпо в сравнение с обучението в по-стандартни сгради. Затова и равната субсидия за обучение на студентите във всички държавни университети, независимо от преподавателския състав или от спецификата на сградите води до това, че СУ има проблеми с плащането на режийните разходи за парно, ток, вода и т. н., докато други университети нямат тези проблеми.

Софийският университет се грижи за сгради, от които девет са национални паметници на културата с първостепенно значение, а други десет са паметници на културата – повече, отколкото стопанисват всички останат висши училища взети заедно (сред тях централната сграда на Университета- Ректората, Университетската библиотека, сградите на Биологическия факултет, Факултета по журналистика и масова комуникация и Богословския факултет). Някои от тях са гордост за България и са лицето ѝ пред света.

Университетът е длъжен да поддържа сградите, обявени за недвижими паметници на културата от Националния институт за паметниците на културата в добро състояние, с цел поддръжка и благоустройство, консервация и реставрация, аварийни и текущи ремонти и изменения, опазване, стопанисване и популяризиране.

Състоянието на тези сгради, строени през миналия и предхождащия го век по отношение на енергийна ефективност, инсталации, фасади, дограма и естетика в преобладаващата си част са в тежко и компрометирано състояние и се нуждаят от неотложни ремонти и по-високи разходи за експлоатационна издръжка и изискват отделяне на сериозен финансов ресурс за експлоатация, стопанисване, ремонтни и реставрационни дейности. От друга страна, сме длъжни да изпълняваме препоръките на НИПК относно използваните материали и техники за поддръжка, което неимоверно оскъпява всеки ремонт.

Не е по силите на един университет да поддържа това национално богатство самостоятелно със субсидия, формирана от издръжка на студент, еднаква за всички университети. Държавата трябва да финансира ежегодно целево поддръжката на тези сгради. В бюджета за 2012 г. не е взета предвид тази специфика на отделните висши училища – не са заложили съществуващи и утвърдени от практиката възможности за финансиране на дейности, които не биха могли да се осигурят по реда на определената субсидия.

В две поредни години (2008 и 2009) Министерският съвет предостави на Софийския университет „Св. Климент Охридски” от републиканския бюджет за съответната финансова година допълнителни средства от порядъка на 6-7 млн. лв. за дейности по опазване и поддръжане на сградите, предоставени за управление на университета и обявени за недвижими паметници на културата.

Без наличието на този допълнителен финансов ресурс, стопанисването на въпросните сгради през следващата година ще е сериозен проблем. В момента търсим

допълнителни ресурси, както с проекти, така и с помощи, но резултатът в обозримо бъдеще не е забележим.

Позволявам си да привлека вниманието Ви и върху окаяното състояние на **спортната база** на Софийски университет.

В последните двадесет и пет години Университетът отделя ресурс за поддържане на инфраструктурни обекти, чийто строеж е започнал за 100 годишнината на Алма матер през 1988 г., незавършени поради липса на национално финансиране.

Всъщност, на практика, тя не съществува и 25-те хиляди студенти на Университета в момента нямат условия за активна спортна дейност. Не става въпрос за подготовка на спортисти от национална или международна класа, макар че сред нашите студенти не липсват и такива, а за елементарна физическа подготовка, която да отговаря на международно приетите стандарти. Това, което имаме, са две малки зали в Биологически факултет – едната за 15-18, а другата за 20 души, никъде няма затревено или асфалтирано игрище, да не говорим за басейн.

По повод 100 годишнината на Университета, българското правителство отделя средства и изгражда в груб строеж многофункционална спортна зала за нуждите на СУ “Свети Климент Охридски”. Тя е изградена на площ от 7128 кв. м. с размери 66 м. фронт и 108 м. дължина.

Залата е изпълнена конструктивно с хидроизолация, която все още не е компрометирана. Монтирани са дограми, остъкляване, частични мазилки, настилки, електрически и вентилационни инсталации, изграден е противопожарен пръстен. Предстои извършването на останалите довършителни работи – паропровод, водопровод, електрозахранване и осъвременяване на вентилационната и климатична техника, изграждане на подови настилки, всички видове облицовки и изолации, абонатна станция и бояджийски работи.

Правени са нееднократни опити да бъде предложена съвместна експлоатация и на кметовете на София г-н Бойко Борисов и г-жа Йорданка Фандъкова, и на министъра на спорта, но въпреки проявеното от тях разбиране, досега конкретни резултати няма.

Плащаме и около 150 хил. лв. годишен наем (основно на спортен комплекс „Академик”) за възможността един минимален процент от нашите студенти да получат някаква възможност да тренират. Наемът се увеличава всяка година, а с последните промени в статута на спортните бази не виждам как той ще бъде намален, освен ако няма изрично правителствено решение в подкрепа на студентския спорт.

Университетска библиотека, основана през 1888 г., заедно със самия Университет, станала през 1897 г. втората депозитна библиотека у нас след Народната. В момента е втора по големина национална библиотека (2 млн. и 500 хил. тома), с по-голям брой читатели и шест пъти повече посещения годишно от Народната библиотека (605 хил. към 95 хил.). В нея работят почти 100 души. Необходимите разходи за поддържането ѝ са около 2 мил. лв., които се поемат от Университета. Този въпрос не стои пред другите висши училища, защото следващата по-големина библиотека – тази на ВТУ разполага с около 400 хил. т. На практика Университетът е призван да поддържа, стопанисва и развива един образователен и културен център с национално и обществено значение.

След като Софийският университет поддържа от субсидията за издръжка на студенти втората по големина и първа по брой на читатели и научна литература в страната национална библиотека, логично е тя да получи отделно финансиране, което да позволи прерастването ѝ в изследователски център, за което са налице всички предпоставки.

В самия център на София, в Борисовата градина, Университетът разполага с единствена по рода си **астрономическа обсерватория** и прилежащ към нея парк. Тя обслужва научната и изследователска дейност на Университета и задоволява познавателните потребности на граждани, учащи и гости на столицата.

Университетът стопанисва три от четирите **национални ботанически градини** – в София, Варна и Балчик. Те са разположени на площ над 400 декара и включват уникални за региона растителни видове, един от стоте национални туристически обекта на България. За съжаление и те се финансират от общата държавна субсидия.

Университетско радио „Алма Матер“ е единственото в Югоизточна Европа ефирно университетско радио. Създадено през 1993 г. Има обществена програмна лицензия за района на София. Програмата му е политематична. Екипът е от едва 4 щатни бройки, а издръжката – 120 хил. лв. годишно, като половината идва от продажбата на рекламно време.

В момента в България вече съществува студентска телевизия – **Университетска телевизия „Алма матер“**. В някои от развитите държави като Великобритания и Съединените щати дори има мрежи на студентски и училищни телевизии.

Същевременно на българския медиен пазар, зает от псевдо състезания и псевдо надпявания липсват сериозни, но и забавни предавания, свързани с младежта, на телевизия, чиято програмна политика е предимно в областта на културата, образованието и младежката тематика. Университетската телевизия „Алма матер“ дава възможност на културните и научни елити да участват пряко в дебати по значими проблеми и да формират общественото мнение по съществени въпроси за демократичното развитие, евроинтеграцията и стабилността на Балканите.

Във Факултета по журналистика и масови комуникации на СУ „Св. Климент Охридски“ вече повече от три десетилетия се готвят основните журналистически кадри за различните телевизии у нас. СУ „Св. Климент Охридски“ разполага с лицензия от СЕМ за 23 часова телевизия с образователен и културен характер. Има подписан договор с БНТ за излъчване на предаванията по Националната телевизия и особено по сателитния канал за нашите сънародници в чужбина. Разчита се изключително много и на творческото участие на други университети и висши училища в страната – Техническият университет, НАТФИЗ, НМА и др.

Университетът разполага с едно производствено четирикамерно телевизионно студио и едно учебно телевизионно студио, с необходимата площ за разполагане на производствения и творчески екип, както и с желание телевизията да се превърне в Национален университетски телевизионен център.

Университетската телевизия – единствената за момента в Европа на изток и юг от Виена излъчва четири програмни линии: „Млади БГ“, „Ателие“, „Ку-ку: презареждане“ и „Дебат „Граждански парламент““. Телевизията спечели наградата за най-добър младежки проект на Годишен форум на младежкото информационно общество 2008. Предаването „Ку-ку“ спечели първа награда на деветия медиен фестивал „Осмата муза“. Три от предаванията ѝ са номинирани в три категории на Международния телевизионен фестивал „Златната ракла“. Телевизията инициира създаването на Университетска телевизионна мрежа с телевизиите от Виена, Хамбург, Мюнхен, Страсбург, Париж, Лил, Глазгоу, Йорк, Утрехт, Амстердам и Антверпен.

* * *

Прави впечатление, че при формирането на бюджетите на държавните висши училища няма обвързаност с качеството на получавания продукт от осъществяване на дейността.

Заложените политики и планираните средства за програмите и дейностите в областта на образованието в предложения проект на Закон за държавния бюджет на Република България за 2012 г., съгласно доклада са разчетени за:

- осигуряване на обучението в държавните висши училища за средно-приравнен брой учащи;
- подпомагане на равния достъп до висше образование чрез система от студентски стипендии, студентски общежития и столове;
- въвеждане на оценка на качеството на обучение в държавните висши училища;
- за актуализация на стипендии на ученици и студенти;
- за помощи на студентите редово обучение в държавна поръчка за свободно наета квартира.

Неравноправно е третирането на университетите в бюджета за 2012 г. и по отношение на резултатите от Рейтинговата система, отчетена като един от големите успехи на Министерството на образованието, младежта и науката. Университети като Софийския, които дават облика на българското висше образование имат намаляване на средствата спрямо тези за 2011 г., а такива, които не фигурират на челните места в рейтинговата система, получават допълнително финансиране.

Намаляването на капиталовите разходи на висшите училища за сметка на средствата за стипендии само привидно е грижа за студентите, защото именно тяхното образование страда от поддържането на лоши материални условия в университетите.

За съжаление начинът, по който е представен проектът, влиза в рязко противоречие с публичните декларации, че образованието и науката ще са приоритет през 2012 г.

Струва ми се, че предложеният вариант на бюджет на практика наказва най-добрите университети, не е заложено ядро на продуктивна политика, която би ни позволила в по-близко бъдеще да излезем от кризата във висшето образование, не е отчетено, че Софийският университет, най-старото висше училище на България, е не само строител на модерния български човек през XXI век, Университетът е хранилище на мисловната традиция, мост между миналото и бъдещето, неизменна опора на нашата духовност.

* * *

Финансовата криза и бюджетните ограничения дават повод да се замислим за **реформиране на системата за финансиране на висшето образование и науката**. Това е особено актуално сега, когато се готви нов закон за висшето образование. СУ „Св. Климент Охридски” прави следните предложения за справедливо разпределение на субсидията на пазарен принцип:

1. Предлагаме още от бюджет 2012 г. да се въведе система за финансиране на висшите училища, която да ги постави в конкурентна среда.

Възможно е МС да определя общия брой на обучаваните по професионални направления, но не и по висши училища, така че студентите да се записват в желаното висше училище до запълване на определения от Националната агенция за оценяване и акредитация капацитет. Ако това се направи, резултатът ще бъде насочване на студентите към добрите университети или по-точно към тези университети, в които желаната специалност е най-добра. Това няма да доведе до закриване на университети,

а до закриване на специалности в университетите, където дадена специалност е най-слаба или изобщо не е присъща на профила на висшето училище. Този пазарен подход ще доведе до оцеляване на най-добрите специалности и рязко повишаване на качеството им поради увеличаването на финансовите средства за тях, които сега се разпределят между много университети.

Бинарните специалности от професионалното направление „Педагогика на обучението по ...“ (История и география, Математика и информатика. Физика и математика, Физика и информатика, Химия и физика, Химия и информатика, Биология и химия, География и биология...) да се преместят от професионално направление 1 и да се прехвърлят за финансиране към водещото професионално направление в специалността (история, математика, физика и т.н.)

Базовият норматив за издръжка на обучението да се изравни поне с най-ниския единен разходен стандарт в средното образование. Сега за висшето образование нормативът е на нивото от 2011 г., което е крайно недостатъчно и дори не покрива предвидения ръст на минималната работна заплата, считано от 01.04.2012 г.

При подготовката на условията за присъединяване на България в ЕС не бе помислено за съдбата на студентите от съюза у нас. В момента ситуацията е парадоксална – студенти от европейските страни не могат да кандидатстват наравно с българските кандидат студенти за обучение, защото не могат да отговорят на същите изисквания, а не могат и да бъдат приети с по-високи такси. Този въпрос е уреден в други източно европейски страни, като студентите от ЕС плащат по-високи от националните такси, но по-ниски от таксите, които плащат студенти от страни, които не са членове на ЕС. Предлагаме същото да бъде направено и у нас.

Предлагаме в бюджета на МОМН да бъде заделена една сума, която да се дава като поощрение на университети, които развиват програми на английски език и привличат студенти от чужбина. Това има важно значение не само за финансирането на висшето образование, но и за популяризирането на България в Европа и по света.

Предлагаме да се даде възможност на държавните висши училища да обучават студенти във втора бакалавърска степен срещу заплащане.

2. Настояваме за преференциално финансиране на комплексните университети. Не е нормално и е антипазарно да се финансират по един и същи начин комплексните университети, които поддържат приоритетни за страната дисциплини, които не винаги привличат интереса на студентите. При еднакъв норматив тези специалности са на загуба. Или държавата трябва да отчете това, да определи кои са тези специалности и да ги финансира с по-висок норматив, или университетът трябва да ги закрие, което ще породи недостиг на специалисти във важни за икономиката и обществения живот области. За момента не изглежда реалистично да се определят бързо кои са тези дисциплини и като временна мярка би трябвало да се тръгне към преференциалното финансиране на комплексните университети.

3. Трябва да се осигури преференциалното финансиране на изследователските висши училища. По цял свят добрият университет е университетът, в който е развита съвременна наука. Благодарение на това привлича студенти и то добри студенти. Това е университетът, който получава преференциално финансиране. У нас на практика, университетите с добра наука са наказвани финансово. Необходимо е или нормативът за издръжка на един студент да се умножи с коефициент, съответстващ на разликите в научните публикации и цитирания, или субсидията за научна дейност по Наредба 9 да се умножи с такъв коефициент и да стане в пъти по-голяма за университетите с активна научна дейност.

Като първа стъпка в това отношение да се изпълни изискването на чл. 91, ал. 3 от ЗВО субсидията за научноизследователска дейност да бъде не по-малко от 10 на сто от издръжката на обучението.

4. Създаване на необходимата научна инфраструктура в университетите. Това трябва да стане чрез окрупняване на финансирането на проектна основа, т. е. наред с проектите за конкретни научни изследвания да продължи финансирането за университетски научни комплекси, които да развиват цели клонове на науката. Друга възможност е приемането на българската научна пътна карта като част от европейската научна пътна карта и осигуряване на финансиране за местата и научните области, където вече има натрупване на научна инфраструктура и капацитет.

5. Необходимо е създаване на стимули за приложение на иновации, създавани от българската наука в практиката. Структурата на българската икономика засега не благоприятства интереса на българските производители към иновации и модернизиране. В момента при изпълнение на научноизследователски проекти Законът за обществените поръчки се прилага по общия ред, с много малки изключения и това забавя изпълнението на задачите. Предлагаме да се обсъди оптимизация на ЗОП при поръчки за НИРД.

6. По време на обсъждането на Закона за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на научните изследвания всички представители на университетите и БАН бяха единодушни, че още с приемането му през 2003 г. законът беше сведен до устройствен закон на Фонд „Научни изследвания“. Създаването на Фонда е добра, но недостатъчна стъпка. Необходими са още много стимули за създаването на нови научни продукти и въвеждането на иновации в производството като данъчни облекчения за фирми, инвестиращи в наука, развойна дейност и иновации, за участие в научни паркове и др. Този недостатък на закона е толкова сериозен, че по време на обсъждането доведе до негативна реакция и срещу неговото изменение, като единствено Софийският университет го подкрепи с мотива, че недостатъците на закона не бива да се пренасят върху едно необходимо за практическото му приложение изменение.

7. Предлагаме да се въведат данъчни облекчения, свързани с образованието, в това число по отношение на данъците и/или таксите върху недвижимите имоти, които са собственост на Университета. Сега СУ „Св. Климент Охридски“ изхвърля в пъти по-малко отпадъци от една „Била“ да речем и плаща в пъти по-висока такса смет поради начина, по който тя се изчислява.

8. Предлагаме възстановяване на облекченията и стимулите за дарители в образованието и науката. Без това едва ли можем да се надяваме на стабилно участие на бизнеса в науката.

9. Добре е да се помисли и за осигуряване на държавни гаранции при кредитиране на Университетите.

10. Предлагаме да се създаде отново стажантски институт за новоназначените учители и прословутата Наредба № 5 за условията за повишаване квалификацията на педагогическите кадри най-после да се актуализира.

РЕКТОР:

ПРОФ. ДИН ИВАН ИЛЧЕВ